

И кај оваа релација, некои слични особини на операциите „ $\cdot$ ” и „ $+$ ” кои се меѓусебе симетрични, повлекуваат еднаквост на тие операции; тоа се гледа од наредната теорема.

Теорема 3.5 Нека секој од группоидите $(M, \cdot)$ и $(M, +)$ има неутрален елемент. Ако операциите „ $\cdot$ ” и „ $+$ ” се меѓусебе симетрични, тогаш и се еднакви; во тој случај, $(M, \cdot)$ е комутативна полугрупа.

Доказ. Нека o е неутралниот елемент на $(M, +)$, а e на $(M, \cdot)$. Од взаемната симетричност на „ $\cdot$ ” и „ $+$ ” следува прво

$$o = o + o = oe + eo = (o + e)(e + o) = ee = e,$$

а од тоа се добива и

$$(\forall x, y) \quad xy = (x + e)(e + y) = xe + ey = x + y,$$

т. е. дека „ $\cdot$ ” и „ $+$ ” се еднакви операции.

Натака, од тоа што „ $\cdot$ ” е симетрична спрема себе, добиваме

$$\begin{aligned} (\forall x, y, z) \quad xy \cdot z &= xy \cdot ez = xe \cdot yz = x \cdot yz \\ xy &= ex \cdot ye = ey \cdot xe = x \cdot yz, \end{aligned}$$

т. е. дека $(M, \cdot)$ комутативна полугрупа, а со тоа точноста на теоремата е докажана.

Забелешка 3.6 Вториот дел на последната теорема е еден резултат од работата [5] (стр. 706); истиот тој резултат е следствие и на еден поопшт став од работата [2] (стр. 36).

Теорема 3.7 Нека $(M, \cdot)$ е полугрупа со неутрален елемент. Полугрупата $(M, \cdot)$ е комутативна, ако и само ако постои операција „ $+$ ” симетрично со „ $\cdot$ ” за која е точна релацијата

$$(20) \quad (\forall x) \quad (\exists u, v) \quad u + e = e + v = x,$$

каде e е неутралниот елемент на полугрупата $(M, \cdot)$.

Доказ. Ако $(M, \cdot)$ е комутативна полугрупа, тогаш операцијата „ $\cdot$ ” е симетрична спрема себе, а очигледно ако се стави „ $\cdot$ ” = „ $+$ ” и $x = u = v$ релацијата (20) ќе биде исполнета.

Обратно, нека „ $+$ ” е симетрична операција спрема „ $\cdot$ ” со особината (20). Имаме значи

$$(\forall x, y) \quad (\exists u, v) \quad u + e = x, \quad e + v = y,$$

а од тоа следува

$$\begin{aligned} xy &= (u + e)(e + v) = ue + ev = u + v \\ &= eu + ve = (e + v)(u + e) \\ &= yx, \end{aligned}$$

т. е. дека $(M, \cdot)$ е комутативна полугрупа, а со што точноста на теоремата е докажана.